

Adviesraad Sociaal Domein

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Rijswijk

Onderwerp: Ongevraagd advies invoering Inburgeringswet 2022

Datum: 20 januari 2022

Geacht college,

Inleiding

Op 1 januari jl. is de Inburgeringswet 2022, ook voor Rijswijk, in werking getreden.

Wij hebben als Adviesraad Sociaal Domein – na hierover gesproken te hebben in onze vergadering van 12 januari 2022 - sterk de behoefte onze zorgen over de stand van zaken m.b.t. de invoering ervan aan u voor te leggen in dit ongevraagd advies.

Vooraf

De Adviesraad Sociaal Domein heeft tweemaal in uitgebreide adviezen opvattingen over de invoering aan uw college voorgelegd.

Op 6 oktober 2020 over de inkoopstrategie leerroutes en op 1 juli 2021 over de Kadernota Wet Inburgering 2022.

De werkgroep inburgering binnen onze raad heeft de afgelopen periode nog twee keer een overleg gehad met respectievelijk beleidsambtenaren (17 november 2021) en operationele medewerkers (6 januari 2022). Overigens steeds op ons herhaald aandringen!

In het overleg van 17 november 2021 met Jeanet van Vliet (opvolger a.i. Femke Merckx) en Arjan Buijtelaar (opvolger Jeanet) hebben we opnieuw aangegeven, dat de tijdsplanning krap is, wil Rijswijk klaar zijn voor het in werking treden van de wet op 1 januari 2022.

Deze zorgen zijn ook expliciet genoemd in het advies van 1 juli 2021. In uw antwoord van 13 juli 2021 wordt stellig genoemd, dat in oktober 2021 een meer concrete invulling gegeven kan worden, o.a. over de teamorganisatie, c.q. het PIP team. Na herhaaldelijk vragen heeft de werkgroep pas zeer recent onder embargo een raadsinformatiebrief d.d. 14 oktober 2021 ontvangen. Dat dit onder embargo plaatsvond verbaasde ons zeer; het gaat immers over een stuk dat al openbaar was. Deze brief blijkt echter nog weinig aanvullende concrete invulling te geven.

In ons advies van 1 juli 2021 schreven wij u o.a.

Concrete invulling is nog beperkt.

Wel maken wij ons nog zorgen over het op punten nog niet ingevulde beleid. Wij begrijpen dat sommige mogelijkheden nog worden verkend, maar wij wijzen wel op het risico dat dit, samen met de genoemde flexibele invulling, leidt tot (ervaren) willekeur. Zo is het ons niet duidelijk welke concrete maatregelen worden genomen om de Rijswijkse doelstellingen te bereiken en hoe de doelstellingen worden geëvalueerd om te meten in hoeverre ze zijn bereikt. Dit is met name van belang vanwege de gekozen adaptieve aanpak. Wat ons betreft

zou een nadere concrete invulling van beleid prima thuis horen in deze Kadernota. Krappe tijdsplanning Tevens maken wij ons zorgen over het krappe tijdsplanning, aangezien de Kadernota pas in september in de raad wordt besproken terwijl de wet al op 1 januari 2022 ingaat.

In het prettige en openhartige overleg van 6 januari 2022 met Jos Waanders (Afdelingshoofd Inkomens en Participatie a.i.) en Fatima Gouari (consulent Inburgering tot 1 februari 2022) werd eens te meer duidelijk, dat er wel al deels gewerkt wordt volgens onderdelen van de nieuwe wet, dat er verkenningen plaatsvinden en er goede onderlinge contacten zijn, maar dat nog niet op alle terreinen sprake is van geformaliseerde werkafspraken met onder andere ketenpartners. Dit terwijl de wet al in werking is vanaf 1 januari dit jaar!

Voorbeelden hiervan zijn:

Het lijkt erop dat er geen PIP team gevormd wordt (werkwijze/formalisering bleef onduidelijk). Bij het niet formaliseren van een team dreigt het gevaar van vrijblijvendheid en zal het meer aankomen op de goedwillendheid van betrokkenen.

Onduidelijkheid over de precieze stand van zaken inkoop onderwijsroute.

Acties voor financiële zelfredzaamheid tijdens het ontzorgtraject (individueel/collectief) zijn nog niet uitgekristalliseerd, de rol van het Financieel Servicepunt bij traject financiële zelfredzaamheid, etc.

Uit ons advies 1 juli 2021:

Duidelijke toetsingskaders

Wij adviseren om met deze en andere ketenpartners duidelijke toetsingskaders af te spreken, om concrete resultaatafspraken te maken die gericht zijn op het zelfredzaam maken van de inburgeraars. Op deze toetsingsafspraken kan worden gestuurd.

Actuele stand van zaken

Al met al hebben wij niet het gevoel dat Rijswijk volledig klaar is om op operationeel niveau de nieuwe inburgeraars te kunnen ontvangen en volgens de nieuwe wet te werken aan een goede, snelle integratie in het Rijswijkse.

Dit gevoel wordt versterkt door het feit, dat:

Er veel wisselingen van de wacht zijn op beleidsniveau (nu vanaf oktober 2021 Arjan Buijelaar als beleidsmedewerker); de uitvoerend consulent Inburgering zeer veel kennis in huis heeft en deskundig, integer aan de slag is, maar per 1 februari 2022 vertrekt naar een andere baan. Terwijl in de gesprekken de consulent Inburgering als de spin in het web moet functioneren, o.a. richting ketenpartners, zonder tot nu toe geformaliseerde werkafspraken op uitvoeringsniveau. Er gaat veel kennis verloren met het vertrek van de huidige consulent (expertise, netwerkcontacten etc.). En hoewel wij verheugd zijn dat er nu geworven wordt voor twee consulenten voor 24 – 32 uur zijn die nog niet aangenomen, laat staan in dienst getreden. De overdracht zal dus geen warme overdracht zijn, hetgeen het functioneren in de inwerkperiode niet ten goede komt. De vertrekkend consulent zal wel een goed overdrachtsdocument maken.

Verheugd zijn wij over het feit, dat voor de functie van consulent inburgering nu geworven wordt met uitbreiding van de omvang van het aantal uren. Wij zijn ook blij dat er aandacht is voor de zogenaamde 'ondertussen groep', die tussen wal en schip dreigt te vallen. Aan de 'ondertussen groep' wordt de Brede Intake en de Verlengde intake evenals begeleiding door de gemeente aangeboden. Zorgen zijn er wel over de financiering, want vanuit het Rijk wordt hier niet in voorzien voor deze groep.

Conclusie

Het zal u, naar wij aannemen, duidelijk zijn dat wij grote zorgen hebben over de stand van zaken bij de invoering van de wet en met name wat betreft de kwetsbaarheid en de onvolledigheid van het

inburgeringsproces zoals het er op dit moment voor staat. Rijswijk zit, naar onze indruk, nog steeds in een verkennende fase, terwijl de wet al in werking is getreden.

Tot slot

Wij vragen uw college op de kortst mogelijke termijn om een reactie, waarbij u aangeeft welke concrete stappen u zet om onze zorgen weg te nemen.

Wij horen dus graag van u.

Vanwege het digitale werken vragen wij u die reactie ook te sturen aan adviesraad@rijswijk.nl.

Met vriendelijke groet,

Rien Hazebroek, voorzitter